

POSTANOWIENIE

Dnia 5 października 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku w II Wydziale Karnym w składzie

Przewodniczący	SSA Alina Kamińska (spr.)
Sędziowie	SSA Halina Czaban SSA Janusz Sulima
Protokolant	Monika Wojno

bez udziału stron

po rozpoznaniu w dniu 5 października 2012 r.

sprawy **K. G.**

podejrzanego z art. 207§1 kk w zw. z art. 31§1 kk

z urzędu

w przedmiocie wznowienia postępowania w sprawie IV Kzw 433/12 Sądu Okręgowego w Białymstoku

na podstawie art. 1 § 2 kkw w zw. z art. 542 § 3 kpk w zw. z art. 439 § 1 pkt. 10 kpk

- 1) **wznawia postępowanie w sprawie IV Kzw 433/12 Sądu Okręgowego w Białymstoku,**
- 2) **uchyla postanowienie Sądu Okręgowego w Białymstoku z dnia 26.07.2012r., sygn. akt IV Kzw 433/12 i sprawę przekazuje Sądowi Okręgowemu w Białymstoku do ponownego rozpoznania,**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w (...) postanowieniem z dnia 16.03.2011r., (...) umorzył – na podstawie art. 17 § 1 pkt. 2 kpk w zw. z art. 31 § 1 kk – postępowanie w sprawie K. G., podejrzanego o popełnienie czynu z art. 207 § 1 kk w zw. z art. 31 § 1 kk, orzekając wobec niego tytułem środka zabezpieczającego umieszczenie w zamkniętym zakładzie psychiatrycznym.

Po rozpoznaniu zażalenia obrońcy K. G., Sąd Okręgowy w (...) postanowieniem z dnia 20.04.2011r. w sprawie (...) zaskarżone postanowienie utrzymał w mocy.

Sąd Rejonowy w (...) dwukrotnie, na podstawie art. 204 kkw, orzekał o potrzebie dalszego stosowania względem K. G. środka zabezpieczającego polegającego na umieszczeniu w zamkniętym zakładzie psychiatrycznym (postanowienia (...)). Oba postanowienia zostały utrzymane w mocy przez Sąd Okręgowy w (...) (postanowienia (...)).

W dniu 04.09.2012r. adw. E. S., ustanowiona obrońcą z urzędu K. G. w postępowaniu wykonawczym, wystąpiła z pismem do Sądu Apelacyjnego w Białymstoku o wznowienie postępowania w sprawie IV Kzw 433/12 Sądu Okręgowego w Białymstoku wskazując, że wniesione przez nią zażalenie rozpoznano na posiedzeniu niejawnym, bez

zawiadomienia stron postępowania o jego terminie, co stanowi rażące naruszenie prawa do obrony i co też powoduje, że obligatoryjna obrona internowanego ma charakter iluzoryczny.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Stosownie do literalnego brzmienia art. 542 § 3 kpk zaistnienie uchybienia stanowiącego bezwzględną przyczynę odwoławczą stanowi podstawę wznowienia postępowania z urzędu.

Dostrzegając złożoność problemu zaistniałego w realiach niniejszej sprawy i dostrzegając, iż Sąd II instancji procedując w sprawie kierował się literalną wykładnią art. 22 § 1 kkw i art. 204 § 1 kkw Sąd Apelacyjny stanął jednakże na stanowisku, że w przedmiotowej sprawie zachodzi bezwzględna przyczyna odwoławcza, określona w art. 439§1 pkt 10 kpk, co uzasadnia wznowienie postępowania z urzędu.

Znowelizowany przepis art. 22 § 1 kkw wprowadził zasadę, że w postępowaniu wykonawczym posiedzenia sądu odbywają się bez udziału stron, a wyszczególnione osoby mają prawo wziąć udział w posiedzeniu, gdy ustawa tak stanowi. Wprawdzie art. 204 § 1 kkw wprost nie przewiduje wyjątku od tej zasady, jednakże Sąd Apelacyjny w obecnym składzie wyraża pogląd, że w postępowaniu mającym za przedmiot orzekanie o dalszym stosowaniu środka zabezpieczającego udział obrońcy jest obowiązkowy, a strony winny być zawiadomione o terminie takiego posiedzenia.

Przemawia za tym tak wykładnia celowościowa jak i systemowa znajdująca oparcie w normach gwarancyjnych aktu nadrzędnego, jakim jest Konstytucja RP.

Należy mieć na uwadze, że w sytuacji, gdy poczytalność sprawcy budzi uzasadnione wątpliwości – a tak jest zawsze, gdy wydana w oparciu o art. 203 § 1 kkw opinia biegłych o stanie zdrowia sprawcy umieszczonego w zamkniętym zakładzie leczenia psychiatrycznego wskazuje, że wymaga on dalszego internowania – to zachodzi przypadek obrony obligatoryjnej określony w art. 8 § 2 pkt. 2 kkw, oznaczający, że sprawca nie tylko musi mieć ustanowionego obrońcę, ale też obowiązkowa jest obecność tego obrońcy na posiedzeniu sądu.

Ta generalna zasada, o charakterze gwarancyjnym, ma pierwszeństwo przed zasadą orzekania w postępowaniu wykonawczym na posiedzeniu niejawnym. Innymi słowy, w przypadku obrony obligatoryjnej, reguła wprowadzona przez przepis art. 22 § 1 kkw w aktualnym brzmieniu, nie obowiązuje. Przeprowadzenie posiedzenia bez udziału obrońcy stanowi naruszenie art. 8 § 2 pkt. 2 kkw.

Należy też wskazać, że wynikająca z treści art. 22 § 1 kkw zasada regulująca przebieg postępowania wykonawczego, m.in. nie dotyczy posiedzeń, na których rozważana jest kwestia pozbawienia skazanego wolności: tytułem przykładu art. 48 kkw, art. 65 § 2 kkw, art. 152 § 3 kkw i in.

Wykonywanie środka zabezpieczającego polegającego na umieszczeniu w zamkniętym zakładzie psychiatrycznym wiąże się również z pozbawieniem wolności sensu stricte, a zatem, na zasadzie analogii, do orzekania w tej kwestii powinno się stosować te same reguły, w szczególności odnoszące się do realizacji prawa do obrony. Argument ten przemawia za trafnością takiego stanowiska, jak wyrażone w niniejszym postanowieniu.

W sprawie toczącej się przed Sądem Okręgowym w przedmiocie dalszego stosowania względem K. G. środka zabezpieczającego Sąd ten naruszył art. 8 § 2 pkt 2 kkw, gdyż o terminie i celu posiedzenia, które odbyło się w dniu 26.07.2012r., nie zawiadomiono stron, w tym obrońcy wyznaczonego skazanemu z urzędu w postępowaniu wykonawczym, co spowodowało, że nie miał on możliwości uczestniczenia w posiedzeniu.

Oczywistym przeto jest, że toczące się przed Sądem Okręgowym postępowanie dotknięte zostało wadą, o której mowa w art. 439 § 1 pkt. 10 kpk, a skoro tak – w myśl

art. 542 § 3 kpk – należało je wznowić z urzędu, a wydane w tym postępowaniu postanowienie uchylić i sprawę przekazać do ponownego rozpoznania. Przy powtórny jej rozpoznaniu Sąd Okręgowy winien spowodować udział obrońcy K. G. w posiedzeniu w przedmiocie dalszego wykonywania środka zabezpieczającego.

Rozważywszy powyższe, Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji.